

פרשת זילך

בס"ד. משיחת ז' תשרי ה'תנש"א – לחברי קרן פיתוח מחנה ישראל –

הנחה פרטית בלתי מוגה

"שמח, זבולון, בצאתך". היתה זאת ברכה מיוחדת שמשה רבנו אמר בשעתו לשבט זבולון. אבל אחר כך הוא כלל את זה בתורה, וזה נהיה להוראה נצחית עבור העם היהודי בכל הדורות, עד לדורנו זה, וגם לאחר דורנו זה.

וההוראה הזאת קשורה במיוחד עם היום. זבולון היה השבט, שמתוך שנים עשר השבטים, מתוך בני יעקב, הוא היה אותו שבט, אותו חלק של העם היהודי, שהתעסק במסחר.

ולשם כך הוא היה זקוק ל"בצאתך". כפי שכבר היה בזמנים ההם, שכדי להצליח במסחר, אסור לאדם להישאר באותו מקום, באותו מצב, אלא הוא צריך תמיד לצאת מעצמו, מהמגבלות האישיות שלו ומהמגבלות שהסביבה מציבה סביבו, ואז זוכים להצלחה רבה יותר.

ועד כדי כך, שכדברי הפסוק - "שמח": בחיי היום יום הוא נמצא במצב ומעמד של שמחה, משום שהוא רואה שהוא הצליח בניצול הכשרונות שלו.

ובפרט כאשר הוא פועל באופן המתואר בפסוק מיד לאחר מכן - ש"שמח זבולון בצאתך" קשור במלים שמופיעות מיד לאחר מכן: "וישכר באוהליך", כשהכוונה ללימוד התורה. כלומר, בכל עניין שהוא עוסק בו במסחר, הוא לא סומך על ההתייחסות ושיקול הדעת שלו, אלא הוא גם שואל: מה אומרת התורה? האם בהחלטותיו ובהליכתו "מחיל אל חיל" לא קיים, חס ושלו, עניין של השגת גבול, או, חס ושלו, עניין שאינו הנהגה של יושר.

ו"יושר" - כפי שהתורה מסבירה מהו יושר: שצריך להיות יושר "בעיני אלוקים ואדם". לא די בכך שהוא סבור שהקב"ה מסכים לדעתו; אלא הוא רואה שגם האנשים סביבו שותפים לקביעה שהנהגתו היא הנהגה ישרה, הנהגה של יושר.

ואז אנחנו מובטחים, שדברי הפסוק "שמח זבולון בצאתך", הם לא רק ציווי, אלא גם הבטחה. שהתורה מבטיחה לזבולון, ולכל מי ששייך למקצוע זה; איש עסקים או אשת עסקים, שתהיה להם שמחה בביזנס שלהם ובעסקים שלהם, משום שהם ירוויחו בפשטות את המקסימום של הרווחים וההצלחה האפשרית בזה,

פרשת זילך

ויחד עם זאת, עם המינימום של המאמץ שיכול להיות בזה, וללא שום עגמת-נפש בזה, ובמילא יש להם שמחה אמיתית.

והם גם מובטחים שההצלחה הזו תימשך אצלם, מכיוון שכאמור, הכל הוא המשך אחד: שהוא וההנהגות שלו וחיי היום יום שלו מתאימים בצורה מלאה להוראתו של "יששכר", להוראותיה של התורה, שהיתה המקצוע והתחום שבו יששכר התעסק - לימוד תורה.

ובפרט על ידי זה שכל אחד מה"זבולונים" משתתף בזה גם הוא, באמצעות תמיכה בכל המקומות, בכל המוסדות, שבהם מלמדים תורה לילדי ישראל, ומלמדים תורה גם ליהודים מבוגרים.

ועד כדי כך, שגם לכל איש עסקים יש בכל יום לפחות זמן קצר אותו הוא מקדיש - ובכך מקדש את חייו - על ידי זה שאז הוא לומד תורה. וכל אימת שיש לו יום חופשי, כמו יום השבת, יום-טוב, ראש השנה, או ימי התשובה בכלל, הוא מוסיף אז עוד יותר לזמנים שהוא מקדיש ללימוד תורה.

ואז, לא רק שזה לא גורם לו חיסרון בהצלחה במשך הזמן שהוא מקדיש לעסקיו, אלא אדרבה: על ידי זה שהוא מפחית דקות אחדות עבור לימוד התורה - מתווספות אצלו כמה שעות של הצלחה בחיי העסקים ובקשרי העסקים שלו, דבר שגורם לו שמחה גדולה.

ודבר זה קשור גם, כפי שהוזכר לפני כן, להוראות התורה במיוחד לאנשי עסקים.

זה קשור גם לעניין המעשר, כפי שנצטווה יעקב אבינו, שהיה אחד משלושת האבות, ובעצם - הכי נעלה שבהם. הוא ביקש מהקב"ה ברכה לכל ענייניו, והוא סיים את בקשת הברכה בהבטחה והתחייבות, ש"וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך": שמכל הכנסה שהוא יקבל הוא יתן מהרווח נטו לכל הפחות מעשר ל"ביזנס" של הקב"ה,

וה"ביזנס" של הקב"ה הוא - לתת צדקה לעניים, שעיקר ההבטחה אליהם היא שהקב"ה יספק להם את כל צורכיהם בידי שלוחיו. השליח לכך הוא כל יהודי, ובפרט יהודי עשיר, שיכול לפעול ולעשות הרבה יותר בשליחות זו, מכיוון שהקב"ה נותן לו אפשרויות גדולות יותר על ידי שהוא נותן לו יותר כסף.

וגם את זה צריך לעשות באופן של "שמח". בדיוק כמו שלאיש עסקים יש שמחה

פרשת זילך

אמיתית מהצלחה בעסקיו, כך יש לו שמחה רבה יותר מכך שהוא משתמש בהכנסה מהעסקים כפי שצריך להשתמש בה, עבור דברים בריאים ודברים שמחים.

ועוד ועיקר - להשתמש בהכנסה עבור ענייני תורה. לתת לכל הפחות מעשר, ובהוספה - על כל פנים להוסיף דולר אחד או פרוטה אחת - עבור ענייני ה"עסקים" של הקב"ה: לתמוך בבתי-כנסיות, מקומות שבהם יהודים מתפללים, ובתי-מדרש, מקומות שבהם יהודים לומדים, הן קטנים והן מבוגרים.

וכאשר איש העסקים רוצה ללמוד תורה מבלי שיפריעו לו, הכי טוב בשבילו הוא ללכת באותן שעות לישיבה או מקום אחר, כמו בית-כנסת, שם אין הפרעות מבחוץ, ואז הלימוד שלו יהיה בהצלחה רבה יותר.

